

C/2024/2214

2024 3 19

**Paraiškos įregistruoti pavadinimą paskelbimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES)
Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų 50 straipsnio 2 dalies a punktą**

(C/2024/2214)

Šiuo paskelbimu suteikiama teisė pareikšti prieštaravimą paraiškai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 ⁽¹⁾ 51 straipsnį per tris mėnesius nuo šio paskelbimo dienos.

BENDRASIS DOKUMENTAS

„Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“

ES Nr. PGI-CY-02862 – 26.8.2022

1. SGN Pavadinimas (-ai)

„Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“

2. Valstybė narė arba trečioji šalis

Kipras

3. Žemės ūkio produkto arba maisto produkto aprašymas

3.1. Produkto rūšis

2.10 klasė. Eteriniai aliejai

3.2. Produkto, kurio pavadinimas nurodytas 1 punkte, aprašymas

Produktas „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ – aromatinis vanduo (hidrolatas). Jis išgaunamas geriamajame vandenyje distiliuojant aromatinės veislės *Rosa damascena* rožių žiedus. Produktas gaminamas tik iš pirmojo distiliato, neskiedžiant jo vandeniu ir nepridedant į jį kvapiųjų medžiagų ar konservantų. Produktui būdingas ypač stiprus ir gaivus aromatas, artimas šviežių rožių aromatui.

Fizinės ir juslinės produkto savybės

Spalva: bespalvis, skaidrus.

Konsistencija: skystas.

Kvapas: šviežių rožių.

Skonis: šviežių rožių.

Cheminės savybės:

eterinio aliejaus kiekis – ne mažesnis kaip 150 mg/l (0,015 %).

3.3. Pašarai (taikoma tik gyvūninės kilmės produktams) ir žaliavos (taikoma tik perdirbtiems produktams)

Produktas „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ iš *Rosa damascena* žiedų gaminamas nustatytos geografinėje vietovės ūkiuose. Geografinė vietovė išsidėsčiusi kalnų cirko apsuptyje. Čia klimatas ypatingas: žiemos švelnios, vasaros gaivios, vėjas silpnas, santykinė drėgmė didelė. Šios sąlygos ypač palankios tam, kad *Rosa damascena* veislės rozės galėtų augti ir įgyti stiprų aromatą, reikalingą pageidaujamo kvapu dvelkiančiam produktui „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ pagaminti. Be to, kadangi naudojamos žaliavos iš nustatytos

⁽¹⁾ OL L 343, 2012 12 14, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1151/oj?locale=lt>

geografinės vietovės žemės ūkių, jos vežamos nedidelį atstumą, o tai padeda iki minimumo sumažinti poveikį šioms delikačioms rožėms, išsaugoti stiprų žaliavos aromatą ir užtikrinti, kad jis išliktų galutiniam produkte „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“.

3.4. Specialūs gamybos veiksmai, atliktini nustatytoje geografinėje vietovėje

Nustatytoje geografinėje vietovėje turi būti atliekami šie gamybos veiksmai:

- nuimti rožių derlių žemės ūkiuose ir jas išvežti į distiliavimo vietą;
- priimti rožes siekiant jas nedelsiant distiliuoti arba laikinai saugoti iki distiliavimo;
- laikyti hidrolatą katiluose iki išpilstymo į butelius;
- atlikti su produkto higiena (filtravimu ir (arba) kitokiu antimikrobiniu apdorojimu) susijusias procedūras.

3.5. Specialios produkto registruotu pavadinimu pjaustymo, trynimo, pakavimo ir kt. taisyklės

Produktas turi būti išpilstomas į butelius nustatytoje geografinėje vietovėje, nes temperatūros ir (arba) apšvietimo svyravimas gali pakeisti jo chemines savybes ir lemti aromato pablogėjimą. Be to, produktą išpilstant į butelius nustatytoje geografinėje vietovėje, užtikrinamas jo atsekamumas. Atsekamumo tikslais nustatytoje vietovėje turėtų vykti ir produkto ženklینimas.

3.6. Specialios produkto registruotu pavadinimu ženklinimo taisyklės

Etiketėje turi būti aiškiai užrašoma „προϊόν παραγόμενο από την Τριανταφυλλιά „Rosa damascena“ η οποία καλλιεργείται στην κοινότητα Αγρού“ (produktas, pagamintas iš Agro savivaldybėje auginamų *Rosa damascena* veislės rožių).

4. Glaustas geografinės vietovės apibūdinimas

Geografinė „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ gamybos vietovė patenka į Agro savivaldybės (Limasolio apskritis) administracinės ribas.

5. Ryšys su geografine vietove

Produktas „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ garsėja itin gaiviu aromatu, primenančiu šviežių rožių aromatą. Jo ypatumus iš dalies lemia tai, kad naudojamos nustatytoje geografinėje vietovėje auginamos itin aromatingos *Rosa damascena* veislės rožės. Kitas veiksnys – praktinė patirtis, gamintojų sukaupta tiek nuimant derlių, tiek atliekant kitus distiliavimo proceso veiksmus. Ilgainiui praktinė patirtis, įgyta siekiant išsaugoti rožių aromatus ir užtikrinti, kad jie išliktų produkte, dar padidėjo. Šios produkto savybės prisidėjo prie jo gero vardo – jis tapo ypač populiarus tarp vartotojų.

Stiprų žaliavos – *Rosa damascena* – aromatą lemia nustatytoje geografinėje vietovėje vyraujančios geofizinės sąlygos. Didžiąją 1 000 m aukštyje plynčios vietovės dalį užima natūraliai susiformavęs cirkas, kurį nuo šiaurinių vėjų saugo Trodo vietovę supantys kalnai. Šios sąlygos lemia mikroklimatą, palankų *Rosa damascena* rožėms augti, jų eteriniams aliejams koncentruotis ir jų aromatu stiprėti. Istoriniuose šaltiniuose Agro rožės *Rosa damascena* apibūdinamos kaip „kvapiosios, nosį kutenančios rožės“ ir kaip „Agre auginamos kvapiosios rožės“.

Siekdami išsaugoti stiprų produkto „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ aromatą, gamintojai laikosi metodų, kuriais nuo rožių derliaus nuėmimo iki jų atvežimo į perdirbimo vietą, taip pat distiliavimo metu ir vėliau siekia kuo labiau padidinti jų aromatą.

Kad pasiektų kuo didesnę aromatų koncentraciją, gamintojai derlių nuima tik auštant, kai aromatus sulaiko rožės aptraukusi rasa. Paskui jie rūpinasi, kad rožės būtų išvežtos tiesiai į perdirbimo vietas dar iki 10 val. ryto. Laiko tarpas nuo derliaus nuėmimo iki distiliavimo sumažintas iki minimumo, kad dėl streso arba drėgmės praradimo aromatai neišblėstų. Vežimo laikas minimalus, nes tarp ūkių ir perdirbimo (distiliavimo) vietų atstumas itin menkas: nustatyta geografinė vietovė užima tik 10 km² plotą. Be to, distiliavimas, svarbus gamybos etapas, pradedamas nedelsiant arba ne vėliau kaip per parą nuo derliaus nuėmimo. Tai padeda išsaugoti pageidaujamas aromatinės rožių savybes.

Paskui gamintojai pasitelkia sukaupią praktinę patirtį siekdami išsaugoti aromatus perdirbimo etapu. Kad stiprūs produkto aromatai neišblėstų, per distiliacijos procesą siekiama eterinių aliejų neatskirti. Ilgainiui, siekdami aromatus išsaugoti, gamintojai nusprendė rožes perdirbti ir iš jų pagamintą produktą „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ parduoti kaip pirmąjį distiliatą. Prieš išpilstymą į butelius jis laikomas vėsioje gana stabilios temperatūros aplinkoje. Produktas laikomas po distiliuoto rožių aliejaus plėvele ir papildomai vandeniu neskiedžiamas.

Agro bendruomenėje produktą „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ pradėta gaminti tuo pat metu, kaip ir auginti *Rosa damascena* rožes – maždaug XX a. pradžioje. Tuo metu vienam krašto mokytojui šovė į galvą mintis populiarinti kvapiąsias rožes: jis praskynė kelią kitiems, įsteigdamas rožėms populiarinti skirtą mokinių asociaciją ir įrengdamas pirmąją aromatinio vandens varyklą. Šią tradiciją Agro savivaldybė puoselėja ligšiol. Nuo pat mažens vietos jaunuoliai iš savo tėvų mokosi, kaip rožes auginti ir skinti. Svarbiausia – išmokti gaminti „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“.

Tiek senuose, tiek naujuose šaltiniuose pabrėžiama ypatinga šio produkto savybė – stiprus jo aromatas. Kadaisė spaudoje jis buvo apibūdinamas taip: „[...] visi, kas nori tikrojo, ypatingai kvėpiančio rožių vandens, turi pasirūpinti, kad gautų Kipre didžiulio pasisekimo susilaukusio ir visų garbingų šeimų labai geidžiamo garsiojo Agro rožių vandens.“ Arba taip: „[...] Kipre didžiulio pasisekimo susilaukęs garsusis Agro rožių vanduo gaminamas nuolat prižiūrint Agro žemės ūkio asociacijai, kurios išduodamas kokybės ženklas garantuoja, kad tai – geriausias Kipro rožių vanduo. Visi kartą jį išbandžiusieji į kitus nebežiūri.“

Stiprus Agre auginamų *Rosa damascena* aromatas ir sukaupia praktinė patirtis, kaip jį išsaugoti ir užtikrinti, kad jie išliktų produkte „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“, prisidėjo prie jo gero vardo. Todėl Agro savivaldybės administracinėje teritorijoje auginama labai daug *Rosa damascena* veislės rožynų.

2017 m. produktas „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ figūravo leidinyje „A taste of Cyprus – τα καλύτερα παραδοσιακά προϊόντα από το νησί της Κύπρου“ (geriausi tradiciniai Kipro salos produktai). 2018 m. konkurso *Cyprus Eating Awards* žiuri jį pripažino šalies metų produktu ir ypač gerai įvertino jo aromatą (kvapą). Taip pat pažymėtina, kad 2014 m. Kipro telekomunikacijų tarnyba išdavė telefono korteles su šio tradicinio produkto atvaizdu. Produktas „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ paminėtas įvairiose knygose ir gastronomijos bei turizmo giduose, kur kalbama apie Agro bendruomenę, taip pat interneto svetainėse ir kulinarinėse laidose, pavyzdžiui, 52-oje „Μαγειρική ΠΟΠ“ serijoje. Maisto pramonės įmonės akcentuoja išskirtinę jo kokybę, reklamuodamos iš „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ gaminamus produktus, pvz., rožių ledus ir sirupą. Šio produkto gamybos menas, kaip teigiama vienoje interneto svetainėje, pripažintas 2008 m., Agro savivaldybei skyrus patraukliausios Europos turizmo vietovės apdovanojimą (nematerialiojo paveldo kategorija). Be to, šis produktas užima ypatingą vietą kasmet nuo 2006 m. Agro savivaldybėje rengiamame ir daug turistų pritraukiančiame rožių festivalyje. „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ priklauso kokybės ženklais „Cyprus breakfast“ ir „Taste Cyprus Delightful Journeys“ ženklinamiems produktams.

Ryšį tarp Agro ir produktų, gaminamų iš šiame krašte tarpstančios *Rosa damascena* veislės rožių, rodo ir visuomeninis savivaldybės gyvenimas. Rožių, naudojamų „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“ gaminti, auginimas neatsiejamas nuo žmogiškojo prado: nūdien, kaip ir seniau, prieš ruošdamiesi į mokyklą, vaikai kartu su tėvais eina skinti rožių. Rankomis nuskintas rožes tėvai pristato į perdirbimo vietą, o vaikai eina į mokyklą. Agro gyventojams rožių derliaus nuėmimas – šeimos darbas, dirbamas paisant minėtos praktikos. Net ir šiandien gamintojai šios praktikos skrupulingai laikosi, kad išsaugotų rožių aromatą ir užtikrintų, kad jis išliktų produkte „Ροδόσταγμα Αγρού / Rodostagma Agrou / Agros Rosewater“. Kartu jie išsaugo savo aromatą ir kvapu garsėjančio produkto kokybę ir ryšį su Agro savivaldybe.

Nuoroda į paskelbtą specifikaciją

<http://www.moa.gov.cy/moa/da/da.nsf/All/82B33F7D83ABF5A8C225879C00346BA5?OpenDocument>
